

Tradycje

Historia krakowskiego kościoła garnizonowego sięga XV wieku, kiedy to w 1459 roku kasztelan sandomierski i administrator żup solnych w Wieliczce Hincza z Rogowa wybudował drewniany kościół pod wezwaniem św. Agnieszki, oddając go zakonnikom reguły św. Franciszka z Asyżu. Trzy kolejne pożary zniszczyły doszczętnie drewniany kościół. Na jego miejscu w 1558 roku dzięki usilnym staraniom księdza kanonika kaplicy katedralnej w Krakowie, wzniesiony został kościół i klasztor z kamienia i cegły.

21 stycznia 1561 roku, w dniu święta patronki kościoła, za pozwoleniem ówczesnego Papieża Piusa II złożyły w kościele śluby klauzury Siostry Bernardynki. W czasie najazdu szwedzkiego w 1655 roku pożary pochłonęły wiele krakowskich kościołów, w poważnym stopniu niszcząc kościół św. Agnieszki. Decyzją szlachty województwa krakowskiego z dnia 30 czerwca 1658 roku został on odbudowany. Do 1783 roku był to kościół klasztorny ss. Bernardynek. W dniu 11 sierpnia 1788 roku ss. Bernardynki zostały przeniesione do kościoła pod wezwaniem św. Józefa przy ul. Poselskiej w Krakowie.

Kolejne rozbiory Polski przyniosły degradację kościoła. Kiedy w wyniku II rozbioru Polski w 1795 roku Kraków znalazł się pod zaborem Austrii, kościół św. Agnieszki decyzją władz zaborczych stał się jednym z krakowskich magazynów, a następnie w 1900 roku został sprzedany osobom prywatnym, które przeznaczyły go na skład złomu żelaznego. W 1874 roku pożar spowodował częściowe zniszczenie kościoła, nieznaczne zniszczone zostały jego główne mury, które w 1901 roku w drodze licytacji przeszły na własność Jakuba Lednitzerera.

W 1919 roku właścicielem tego historycznego obiektu stał się Izaak Hortwitz. Jeszcze w latach I wojny światowej ksiądz Stanisław Słotwiński z kościoła Bożego Ciała i ksiądz Władysław Bandurski, ówczesny kanonik krakowskiej kapituły katedralnej, podjęli myśl i działania zmierzające do wykupienia kościoła. Starania te nie zostały jednak zrealizowane z powodu braku odpowiedniego zrozumienia u władz zaborczych w Krakowie. Odzyskanie przez Polskę niepodległości po I wojnie światowej dało sprzyjające warunki do wznowienia starań o wykupienie kościoła. Wszczął je ówczesny przeor oo. Paulinów na Skałce, ojciec Pius Przeździecki, który odchodząc z Krakowa, przekazał je do realizacji swemu następcy, ojcu Marianowi Paszkiewiczowi. Z inicjatywy o. Paszkiewicza i ks. Górnego a potem jego następcy ks. Słotwińskiego, w dniu 1 lipca 1923 r. powołano ogólnoobywatelski "Komitet wykupu kościoła św. Agnieszki".

Sekretarzem oraz dumą tego komitetu był emerytowany sekretarz sądu Ignacy Sarna. To głównie dzięki jego aktywności i oddaniu sprawie uczynienia ponownie, po 131 latach z „magazynu” świątyni, możliwe było sfinalizowanie tej cennej myśli i ostateczne wykupienie kościoła. W dniu 16 czerwca 1926 roku wykupiono budynki kościelne za sumę 70 tysięcy złotych i poddano je remontowi w zakresie najpilniejszym, który to remont kosztował 40 tysięcy złotych.

Kościół – „magazyn”, uratowany doraźnym remontem przed zniszczeniem, w dniu 31 stycznia 1929 roku został przekazany przez Komitet Obywatelski Skarbowi Państwa Polskiego, z przeznaczeniem na cele duszpasterskie krakowskiego garnizonu. Ówczesny Dowódca Okręgu Korpusu nr V w Krakowie generał dywizji Stanisław Wróblewski aktywnie włączył się w odnowę otrzymanego do dyspozycji Wojska Polskiego – kościoła św. Agnieszki.

Ten „najsmutniejszy” krakowski kościół tuż po przekazaniu go do dyspozycji duszpasterstwa wojskowego w Krakowie, wzięty został w gorliwą opiekę ówczesnego szefa duszpasterstwa Dowództwa Okręgu Korpusu Nr V, księdza dziekana pułkownika dr Antoniego Zapałę, który znajdując wielkie poparcie tej tak wzniosłej sprawie

w Dowództwie Okręgu Korpusu i środowisku wojskowym , kierował bardzo skutecznie pracami związanymi z odnową kościoła. Prace trwały 3 lata. 19 czerwca 1932 roku /dowódcą Okręgu Korpusu Nr V był wówczas gen. bryg. Aleksander Narbutt-Łuczyński /podczas wielkiej uroczystości patriotyczno-religijnej z udziałem władz wojskowych i Miasta Krakowa, w czasie mszy świętej, celebrował przez księdza biskupa dr Michała Godlewskiego, podczas której kazanie wygłosił wiceprezes „Koła przyjaciół kościoła św. Agnieszki”, ksiądz Henryk Weryński, nastąpiło poświęcenie przez Metropolitę Krakowskiego księdza Arcybiskupa Adama Stefana Sapiechę, pamiątkowego kamienia. Przez siedem lat, do września 1939 roku kościół ten był miejscem modlitwy obrządku rzymsko-katolickiego żołnierzy garnizonu Kraków. Ponure lata okupacji niemieckiej w Krakowie spowodowały, że kościół znalazł się w rękach ewangelików. Po II wojnie światowej ponownie stał się kościołem garnizonowym.

Obecne oblicze Kościoła to również efekt wielu prac remontowych, które dokonywały się na przestrzeni lat. Poczynając od czasów powojennych na chwili obecnej skończywszy. Jest to miejsce szczególne zarówno dla społeczności wojskowych, kombatanckich jak i "cywili" miłośników garnizonowej parafii, którzy potwierdzają to swoją obecnością, przybywając nierzadko z odległych części Krakowa i okolic Krakowa, aby uczcić dzień święty właśnie tutaj.

Kościół Garnizonowy stanowi również miejsce wiecznego spoczynku doczesnych szczątków BŁĘKITNEGO GENERAŁA, generała broni Józefa Hallera.

Proboszczami Garnizonu byli:

- ks. ppłk Roman Miszka (1945-1950),
- ks. płk Henryk Weryński (1950-1963),
- ks. mjr Zygmunt Staniszewski (1963-1970),
- ks. ppłk Zygmunt Gola (1970-1980),
- ks. ppłk Józef Kubicki (1980-1988),
- ks. ppłk Zygmunt Gola (1988-1995).

Dnia 21 stycznia 1993 roku dekretem bpa polowego Sławoja Leszka Głódzia reaktywowano personalną parafię wojskową pw. Św. Agnieszki.

Pierwszym proboszczem został:

- ks. płk Zygmunt Gola.
- ks. płk Henryk Polak (1.06.1996-2007), który pełnił również funkcję dziekana wojskowego.
- ks. płk dr Stanisław Gulak (od 1.08.2007-2016) - Proboszcz Garnizonu i Dziekan Krakowskiego Okręgu Wojskowego, a następnie Dziekan Wojsk Specjalnych.
- ks. kan. płk dr Piotr Sroka (od 1.07.2016) - Proboszcz Parafii Wojskowej i Dziekan Wojsk Specjalnych.